

Î N C H E I E R E

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală și Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Popa Lucia împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea parțială a actului administrativ și obligarea stabilirii pensiei de urmaș,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 iulie 2015,

c o n s t a t ă :

La 03 decembrie 2014, Popa Lucia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea parțială a actului administrativ și obligarea stabilirii pensiei de urmaș.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 06 august 2014 a decedat soțul său, Susarencu Gheorghe, căruia la 30 iulie 2006 organele de asigurări sociale i-au stabilit pensia în temeiul art. 32-32² din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Afirmă că, soțul său, Susarencu Gheorghe a obținut statutul de pensionar de la data stabilirii pensiei, ceea ce se confirmă prin legitimația seria CN nr. 145820, eliberată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, iar la momentul decesului acestuia, pensia aflată în plata dînsului era de 14871,75 lei.

Indică că, la momentul decesului, Susarencu Gheorghe avea la întreținere un copil minor, fiul Susarencu Radu, născut la 19 ianuarie 2006.

Deci, susține reclamanta că, fiul său, Susarencu Radu are dreptul de a i se stabili pensia de urmaș, în temeiul art.art. 24 și 25 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, motiv pentru care la 11 septembrie 2014, dînsa ca reprezentant legal al fiului său a depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, s. Ciocana, mun. Chișinău o cerere, solicitînd stabilirea pensiei de urmaș, însă prin scrisoarea din 04 noiembrie 2014, Casa Teritorială de Asigurări Sociale,

s. Ciocana, mun. Chișinău i-a comunicat că, decizia de stabilire a pensiei de urmaș pentru Susarenco Radu a fost stabilită de la 06 august 2014 pînă la 19 ianuarie 2024, în sumă de 934,94 lei.

Consideră că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale, s. Ciocana, mun. Chișinău greșit a aplicat prevederile art.art. 24-26 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, neluînd în considerație prevederile art. 32-32² din Legea cu privire la statutul judecătorului, care este o lege specială ce conține norme de asigurări sociale de stat a judecătorilor și, anume, asigurarea cu pensie, motiv pentru care a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Solicită reclamanta Popa Lucia, anularea parțială a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, s. Ciocana, mun. Chișinău privind acordarea pensiei de urmaș nr. 2014/95/30544 din 25.09.2014, în partea mărimii pensiei de urmaș stabilite lui Susarenco Radu și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească pensia de urmaș lui Radu Susarenco din pensia aflată în plată a lui Susarenco Gheorghe, la momentul decesului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 iulie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de către Popa Lucia a fost admisă, după cum urmează. S-a anulat parțial decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, s. Ciocana, mun. Chișinău nr. 2014/95/30544 din 25.09.2014, în partea mărimii pensiei de urmaș stabilite lui Susarenco Radu, născut la 19 ianuarie 2006. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să calculeze pensia de urmaș lui Radu Susarenco, procentual din pensia aflată în plată lui Susarenco Gheorghe, la momentul decesului, cu ahitarea acesteia din data stabilirii.

Nefiind de acord cu hotărîrea enunțată, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 iulie 2015.

Invocînd ilegalitatea deciziei enunțate, la 28 aprilie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea cu privire la contestarea parțială a actului administrativ și obligarea stabilirii pensiei de urmaș depusă de către Popa Lucia, să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțînd hotărîri ilegale și neîntemeiate de admitere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei (f.d.112-115).

La 17 iunie 2016, Popa Lucia prin intermediul reprezentantului, avocatul Roșca Andrei a prezentat referință la recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

Sușține reprezentantul intimatului că, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale nu a invocat careva temeiuri care să se încadreze în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, considerând decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe întemeiate și legale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 29 martie 2016 (f.d.100), iar recursul a fost depus la 28 aprilie 2016 (f.d.112).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale a fost declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii și a referinței depuse de către Popa Lucia, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea c. Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII, c. Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991 și c. Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi